

Kortit on tuotettu yhteistyössä vapaan sivistystyön Aktiivinen ja demokraattinen kansalaisuus -hankkeessa, jota on tukenut Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Alkuperäiset kortit on tuotettu Ruotsissa osana Vi måste prata -kampanjaa: vimasteprata.org

Nämä kortit ovat suomalaisesta lähtökohdasta mukailtu versio alkuperäisistä korteista (mm. maakohtaiset lait, tutkimukset, historia).

Korttien tuottamiseen suomeksi on Vi måste prata -kampanjan lupa.

Näin käytät kortteja

Keskustelukortit vahvistavat tietopohjaa sekä sitoutumista demokratian määritelmään ja merkitykseen yhteiskunnalle. Korttien tarkoituksena on nostaa esiin demokratiaan liittyviä kysymyksiä arkielämässä.

Kortit on jaettu kolmeen kategoriaan, mikä mahdollistaa demokratiasta keskustelemisen monella eri tavalla: *Jutellaan faktoista*, *Demokratiaa roolipelien avulla* ja *Demokratian pulmia*.

Valitse kategoria ja käännä kortti, lue ja tee tehtävä. Valitse sellainen, joka sopii sen hetkiseen ilmapiiriin, tilanteeseen ja tavoitteeseen.

Tukena on *Demokratian perusteet*, taulu, jossa on yhteenveto siitä, mistä demokratiassa on kyse. Laita taulu näkyville keskustelujen ajaksi. Siinä on myös vinkkejä siihen, miten demokraattista keskustelua käydään.

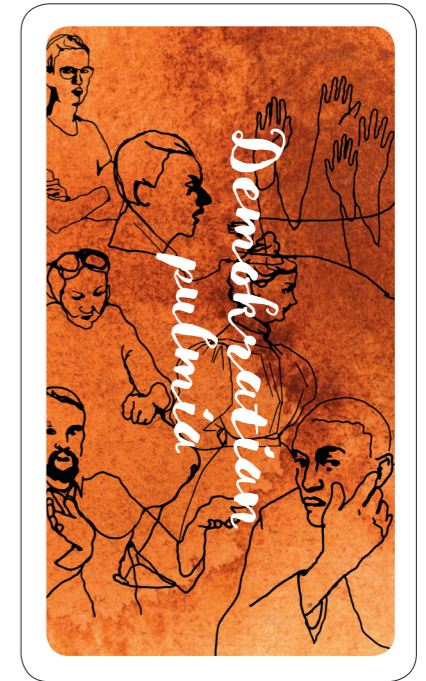
Pitäkää hauskaa!

Jutellaan faktoista

Demokratiaa roolipelien avulla

Demokratian pulmia

Demokratian perusteet

Kansa hallitsee vapaiden vaalien kautta

Kaikkilla valitsijoilla on yksi ääni vapaisissa vaaleissa silloin, kun on useita puoluita ja näkemyksiä, joista valita. Ketään ei voi pakottaa äänestämään tiettyä puoluetta – vaalin täytyy olla vapaa. Kansan täytyy pystyä myös vaihtamaan poliittisia valintakäyttäjiä. Kuka hyvänsä voi perustaa puolueen.

Enemmistö päättää, vähemmistöä kunnioitetaan

Enemmistöperiaate tarkoittaa sitä, että se ehdotus, joka saa eniten ääniä äänestyksessä, voittaa. Vähemmistöä kunnioitetaan ja sillä on oikeus kritisoida enemmistön päätöstä.

Kansalla on poliittisia oikeuksia ja se käyttää niitä

Perustuslaki takaa kaikille kansalaisille äänioikeuden, sananvapauden, oikeuden kouluttautua ja kehittää itseään varallisuudesta riippumatta, oikeuden järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä muita vapauksia ja oikeuksia, jotka mahdollistavat poliittisen osallistumisen. Ketään ei saa sulkea ulos osallistumisen mahdollisuuksista.

Oikeusvarmuus ja yhdenvertaisuus lain edessä

Tuomioistuimet ovat riippumattomia suhteessa poliittisiin vallanpitäjiin. Kaikkien kansalaisten, myös poliitikkojen ja muiden vallanpitäjien täytyy noudattaa la-

keja. Kaikilla on oikeus objektiiviseen, puolueettomaan ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta sukupuolesta, etnisestä taustasta, uskonnosta ja muista henkilöön liittyvistä ominaisuuksista. Ihmisoikeudet taataan perustuslailla ja erityisillä laeilla, jotka kieltävät syrjinnän ja viharikokset.

Sekä päätöksentekomenetelmiä että arvoja

Demokratia koostuu sekä keinoista tehdä päätöksiä että arvoista. Menettelyjä ja päätöksiä ohjaavat demokratian tärkeimmät periaatteet.

Päätöksenteon keinoja

- Suora demokratia (kaikki äänioikeutetut päättävät, kansanäänestyksiä)
- Epäsuora demokratia (edustuksellinen demokratia)
- Enemmistöperiaate
- Toimiva vaalijärjestelmä

Arvoja

- Kaikkien ihmisten yhtäläinen arvo, ihmisoikeudet
- Vähemmistöjen suoja
- Miellipiteiden ja ominaisuuksien moninaisuus
- Yhdenvertaisuus lain edessä
- Väkivallattomuus

Vinkkejä demokraattiseen keskusteluun

Hyvä keskustelu ei tarkoita sitä, että saa toiset muuttamaan miellipiteensä. Siinä on kyse siitä, että uskalltaa ja haluaa sanoa oman miellipiteensä ja kohdata toisten miellipiteet.

- Kuuntele ymmärtääksesi
- Anna ja ota tilaa
- Puhu omista kokemuksista
- Arvosta tosiasioita ja tietoa
- Oleta, että kaikki haluavat toisilleen hyvää

Demokratian perusteet